

Šavel, provizor na Kapli, Martin Stole župnik na Breznem, Jurij Zmave, žup. in Anton Zavadil kap. na Remšniku. Nikdo se ne spominja, da bi se tamkaj toliko sv. maš kedaj bralo. Množica ljudij ne samo v cerkvi, tudi zunaj cerkve je bila ogromna, tako da so duhovniki komaj do altara prišli. Gotovo je bilo vernega slovenskega in nemškega ljudstva okoli 8000. Vsa slovesnost z maševanjem in pridigami je trajala od 7. ure zjutraj do polu dveh popoldne. Točno ob 9. uri so se duhovniki podali na prostor, kjer bo nova cerkev stala. Najprej so se opravile molitve pred križem, ki je postavljen na prostoru, kjer bo stal veliki altar, potem so se podali med živim špalirjem k temeljnemu kamenu, ki je bil okoli 2 metra globoko v zemljo položen. Čuden prizor bil je to. Dozdevalo se je, kakor da bi šli v katakombe (tako se imenujejo podzemeljske jame pod Rimom, kjer so bili mučeniki pokopani), in v tej globini se je temeljni kamen cerkve mladega mučenika sv. Pankracija blagoslovil. Marsikateremu so solze igrale v očeh, gledaje, kakor da bi šli res k sv. Pankraciju v katakombe. Pomenljiv in pretresljiv je bil prizor, ko je začel opravljati cerkveni obred prečast. g. kanonik s trikratnim udarcem s kladivom po temeljnem kamenu z besedami: «Sancte Pancrati, te martyrum candidatus laudat exercitus alleluja.» — Potem je podal kladivo g. dekanu iz Marenberga: «To je mesto, katero si je gospod izvolil za hišo molitve.» — Domači župnik: «Sv. Pankracij izprosi blagoslova za vinske gorice.» — Brezniški g. župnik: «Sv. Pankracij, prosil za nas.» — Iz Kaple: «Sv. Pankracij, obvari vse tiste, ki bodo semkaj hodili.» — Domači g. kaplan: «Sancte martyr, ora pro nobis.»

Blizu 10. ure je stopil preč. g. kanonik na leco ter v mičnih in v srce segajočih besedah pojasnil pomen tega obreda, primerjaje to zidanje semenu, katero bo treba z milimi darovi zalivati, da bo blagodejno rastlo. Življenjepis mladeniča sv. Pankracija je porabil govornik v opomin otrokom in starišem, naj zvesto izpolnjujejo svoje dolžnosti. S posebnim zanimanjem je ljudstvo poslušalo, ko je pravil, da je bila pred časi v zlati Pragi cerkev sv. Pankracija, in kadar je pretela nevarnost mestu, so zvonovi iste cerkve vselej sami od sebe začeli zvoniti in svariti prebivalce. Zunaj Rima je bila druga cerkev, zidana temu svetniku v čast, ki je zato bila znamenita, ker je istega, ki je krivo prisegel, ako je šel okoli cerkve, božjast napadla. — Zato so tje gonili sumljive prisežnike, da so se prepričali o pravičnosti prisege. H koncu so še verni poslušalci slišali veselo vest: «Milostivi knez in škof so vam poslali svoj višjepastirski blagoslov!» Sledila je nato velika maša. — Po veliki maši je stopil na leco č. g. župnik iz Arveža in v jednatih besedah opominjal: imejte odprto srce, imejte odprto roko in pomagajte lepo podjetje srečno dogotoviti. Podpirajte zidanje cerkve Slovenci in Nemci, kajti v sveti katoliški cerkvi smo vsi bratje in sestre, tukaj preneha vse nasprotje in z zjedinjenimi močmi se doseže vse, kar se hoče.

Zidanje cerkve sv. Pankracija se je začelo to leto v spomin 50letnice sv. očeta Leona, in petdesetletnice presvitlega cesarja Frančiška Jožefa, da nam lažje ostaneta v spominu. «Benedicti erunt, qui aedificaverint te,» «Blaženi bodo, kateri te bodo pozidali,» so besede, koje so milostivi knez in škof zabilježili z blagim darom pred nekaj časom v nabiralni zapisnik za cerkev sv. Pankracija. Te besede so tako pomenljive, da jih zopet objavimo vernim v opombo, naj ne pozabijo na nje.

Ako bo šlo vse po sreči, upamo, da bomo leta 1901 že zamogli dati novo cerkev blagosloviti. Tega leta se bo slavila tudi sedemdesetletnica ustanovitve župnije svet. Jurija na Remšniku. Dal Bog novemu podjetju svoj blagoslov, da bi zares mogli v jednem letu obhajati dve tako veličastni in velevažni slovesnosti!

Gospodarske stvari.

Dve glavni bolezni sadnega drevja.

Kakor človek in živina, tako je tudi vse drugo na svetu podvrženo raznim težavam in boleznim. Pri tem tudi ni izvzeto sadno drevje. Tudi njega napadajo razne bolezni, da je ovirajo v rasti, sčasoma pa je pokončajo. Med mnogimi drugimi omenimo danes le dve, rekel bi glavni bolezni, ki napadata najrajši jablane in te dve se imenujeta rak in pereči ogenj.

Rak se imenuje bolezen, ki se najrajše prikaže ondi, kjer smo mlademu drevescu kakšno vejo odrezali. Okoli te zareze se začne napravljati nekak obrunek, kateri se čedalje bolj širi, v sredi njega pa ostaja suh les, nekako osmojen. Ako je bolezen huda, ne jenja poprej, da razleze čez celo deblo in konec tega je — smrt drevesa. Iz skušnje lahko govorim, da se mi je sredi leta s sadjem obloženo drevce mahoma posušilo!

Kaj je pravi vzrok tej bolezni? O tem vprašanju so govorili že mnogo bolj učeni sadjarji od nas, vendar gotovega prav niso dognali. Neki sadjerejec iz Nemškega je hvalil sredstvo, rakovo rano za časa izrezati, pa nanjo navezati sveže ilovice. Temu sredstvu mi ne oporekamo, ker snaženje ran je povsodi prvo zdravilo. Toda skrben zdravnik še z vsem tem ni zadovoljen! On hoče videti še globokoje, da s tem pride do vira bolezni. In res, ako «rakovo» bolezen natančno preiskujemo, rano skrbno izčistimo, našli bomo škodljivca, kateri je vzrok tej bolezni. To je nekak črv ali gosenica, katera se zajé ne samo na kožo, nego tudi v les in sicer k strženu, vsled česar imamo žalibog skoraj vsa vrtna drevesa — votla! Ne bode greh, ako toraj temu škodljivcu sledimo, da ga zasacimo, za kar nimamo časa samo ob času obrezovanja v spomladi, temuč imamo ga iskati ob vsakem času.

Ako vidiš na drevesu — mladem in starem — nekako rano, preiskuj jo in če najdeš pod njo neki prah, — kar je iztrebljenje gosenice — bodi prepričan, da si zasledil pravega sovražnika! Sedaj kaže, rano do svežega lesa lepo izrezati, navrh pa še preiskati, če ni kake luknje od nje. Ako najdemo poslednjo, moramo ji skrbno slediti, ker v nji bodemo našli naposled več ali manj debelega črva. Do tega ne pridemo lahko z navadnim nožem, s katerim skorjo otrebimo, temuč rabimo nekak kavelj od žice (drata), s katerim, prikrivljenim, lahko sledimo za črvom; če ga ne moremo izvleči, ga vsaj umorimo in rana se bode kmalo zarasla.

Žalibog najdemo veliko od raka ranjenih in bolehačih dreves na naših vrtih. Preiskujmo jih in če zasledimo tega škodljivca, črva, potem glejmo, da ga dobimo! To je naše izvirno sredstvo proti bolezni «raku», kateri nam vsako leto toliko drevja ugonobi. S tem pa še ni rečeno, da bi ta bolezen ne imela izvira drugje, vendar doberšen kos začetka in vstrajanja smo ji s tem pregnali.

(Konec prihodnjic.)

Sejmi. Dne 21. v Poljčanah, na Ptujski gori, v Brežicah. Dne 23. maja v Loki, Št. Lovrencu na Koroški železnici, v Poljčanah, Središču, Olimju, Rajhenburgu, Sopotah in Velenju. Dne 25. v Vitanju, Ivniku, na Jarenini, v Slivnici, Ormožu, pri Sv. Urbanu pri Ptuj, Rogatcu, Dobju, pri Sv. Filipu pri Kozjem, v Soseski (svinjski).

Dopisi.

Iz Žalca. (Slovensko katoliško delavsko društvo) v Žalcu je imelo dne 8. maja t. l. svoj IV. občni zbor. V naše veselje se je zbralo nepričakovano mnogo ljudstva od blizu in daleč. Prišlo je več Celjanov in Teharjanov, več Št. Pavelčanov, Grizanov, Gotovljanov in še mnogo drugih gostov. Koliko pa je bilo Žalčanov na tem

imenitnem shodu? Mislili si boste, gospod urednik, da gotovo vsi, a žal da ni tako. Bilo jih je tako malo, da bi jih lahko na prstih jedne roke preštel. Sramota za tukajšne zavednejše tržane! Isti, ki pravi, «proč s socialno-demokracijo,» pa se na dan tako imenitnega shoda vozi lepo brezbržno mimo zborovanja, se pač ne more imenovati goreč delavski prijatelj. Najprisrčnejšo zahvalo izrekamo vsem, ki so nas v tako obilnem številu obiskali, obžalujemo pa malomarnost tukajšnjih tržanov. Le tako naprej, in socialno-demokracija bo kmalu preplavila našo prekrasno savinjsko dolino!

Zborovanje otvori g. predsednik J. Meh, pozdravi navzoče in odda potem predsedništvo g. A. Goršku. Iz poročila tajnikovega in blagajnikovega smo spoznali, da naše društvo ni bilo zadnje po svojem delovanju in da je vselej častno nastopalo. Zadnji čas pa se je začelo naše društvo še bolj oživljati, in sprožila se je tudi misel, pobirati darove za društveno zastavo, da bo društvo potem lažje zbiralo svoje člane in prijatelje pod praporom «pravice.»

Potrkali smo že na nekatera dobromila srca in hvala Bogu, ne brez uspeha. Ker bi radi, da bi bilo blagoslovljenje naše zastave še to leto, obračamo se do vseh prijateljev delavskega stanu z nado in prepričanjem, da nam ne bodo odrekli majhnega prispevka.

Za govornika sta bila naznanjena drž. posl. dr. J. Krek in kapelan J. Kržišnik. Ker je bil dr. Krek zadržan, povzel je takoj besedo kapelan Kržišnik, nam povedal na kratko o delovanju držav. zbora in potem razpravljal socialno vprašanje. Prepričevalno in temeljito nam je dokazal, da ni rešitve socialnega vprašanja razven v sveti katoliški cerkvi.

Prav smešno je bilo, ko je hotel nato ugovarjati g. Kržišniku neki Kajtna iz Griž. Pa sam prav ni vedel, kaj hoče reči, in kakor je navada mokračev, pogreval je le stare «Delavčeve» fraze. Ker ni odgovarjal predgovorniku, ampak je čisto druge neumnosti govoril, odzvel mu je predsednik besedo.

Zatem se je vršila volitev novega odbora. O izidu volitve je že Vaš list zadnjokrat poročal. Vpisalo se je tudi več novih udov ter nabralo dokaj letnine. Tako se je končal IV. občni zbor našega društva v prav lepem redu in v nadi, da se zopet v kratkem vidimo še v obilnejšem številu. Na veselo svidenje! —

Od Sv. Ane v Slov. gor. (Vzdrami me!) Mi pri Sv. Ani smo obmejni Slovenci. Na nas se ozira cela posadka iz srca Slovenije. Mi bi naj bili lep in močan del zidu, v kojega se sovrag dan na dan že ljuteje zaletuje. Toda naš zid je sedaj slab, le kratak čas še in sovražnik bode z ognjeno silo zlahka prestopil našo dosedaj še prenzko ograjico. Z obžalovanjem moramo namreč priznati, da smo Anovčani v narodnem oziru jednaki staremu plotu, kojega je deloma nagnil, deloma do cela prevrnil zimski sneg — slovensko narodni mrz — in nemčurski sever. Skrajni čas je, da se že enkrat vzdrami naše razumništvo ter se združi k resnemu delovanju. Proč z osebnimi malenkostmi mater Sloveniji na ljubo! «Podajmo si roke, Sokoli!» V slogi je moč, nesloga tlači! Ne izogibajmo se drug drugega v tako kritičnem času. Vzglejmo se na naših nasprotnikih, kako si stiskajo roke! «Heilo! heilo!» Zveni od ust do ust. Vse družji ideja: «Ob steno s Slovani!» Kako ropotajo v državnem zboru, po shodih, pri vsakej priliki: «Proč z manjvrednim plemenom!» Heilanje je tako silovito, da še čisto celo pri Sv. Ani v Slov. gor. (!) odmeva. Zato pa, še enkrat, slavno razumništvo in narodnjaki, združimo se, postavimo se kakor trden zid in skala! Na delo! Krepko roko na sveže oralo, v desno pa bič in lenuhu, ki brez dela v senci spi, po hrbtu ž njim ter hajdi anovske narodne ledine orat! Polje je obsirno, vreme še dokaj lepo in prijazno. Na dan z očevidnimi znaki slovenskega našega mišljenja! Na dan s slovenskim poštnim pečatom in napisom, na dan z bralnim dru-